

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

(обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г.; бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г., Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г., изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 121, ал. 6 думите „устава си и” се заменят с „устава си”, а в края на изречението се добавят думите „с инвестиционната му политика и с другите, приети от дружеството, вътрешни документи”.

§ 2. В чл. 121д, ал. 4 и 5 се изменят така:

„(4) Не може да бъде член на управителен или контролен орган на пенсионноосигурителното дружество:

1. лице по чл. 123в, ал. 1, с което дружеството има договорни отношения;
2. банка-попечител, с която дружеството е сключило договор за попечителски услуги;
3. лице, свързано с лице по т. 1 или 2;
4. съдружник, акционер, член на управителен или контролен орган на лице по т. 1 или 2.

(5) Пенсионноосигурителното дружество не може да сключва сделки с членовете на своите управителни и контролни органи и свързаните с тях лица, освен в качеството им на негови акционери или на осигурени лица или пенсионери в управляваните от него фондове.

§ 3. В чл. 122а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 11:

„11. други необходими документи.”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Заместник-председателят на комисията може да изисква коригирането или допълването на документите по ал.1 и/или представянето на други документи и информация относно заявителя и неговата дейност. Той може да поиска от компетентни органи в страната и в чужбина и от трети лица информация за данните, представени в заявлението и в приложените към него документи.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Комисията определя с наредба:

1. документите по ал.1, т.11 и реда и сроковете за уведомяване при промени в тях;
2. изискванията към документите по ал.1.”

§ 4. В чл. 122е, ал. 2, т. 3 думите „чл. 123з, ал. 1” се заменят с „чл. 123з”.

§ 5. В чл. 123в се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество сключва договор с инвестиционен посредник след одобрение от управителния орган на дружеството.”

2. Алинея 3 се отменя.

§ 6. Член 123г се изменя така:

„Договор с осигурителен посредник

Чл. 123г. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва договори с осигурителни посредници физически или юридически лица. Осигурителните посредници - физически лица не могат да упълномощават други лица за осъществяваната от тях дейност по осигурително посредничество.

(2) Всеки осигурителен посредник може да сключи договор за осигурително посредничество само с едно пенсионноосигурително дружество.

(3) Работодателят не може да бъде осигурителен посредник на пенсионноосигурително дружество по отношение на своите работници и служители.

(4) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица имат право, от името и за сметка на пенсионноосигурителното дружество, да сключват осигурителни договори, да посредничат при сключването на такива договори и да приемат индивидуални заявления за допълнително пенсионно осигуряване и заявления за промяна на участие и за прехвърляне на средства от един в друг съответен фонд за допълнително пенсионно осигуряване. Те не могат да събират осигурителни вноски и да извършват плащания на осигурени лица, пенсионери и други правоимащи лица.

(5) Осигурителните посредници – физически и юридически лица, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, се вписват във водения от комисията регистър по чл. 30, ал. 1, т. 12 от Закона за Комисията за финансов надзор (регистър на осигурителните посредници). Дейност по осигурително посредничество могат да извършват само вписани в регистъра на осигурителните посредници лица.

(6) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица трябва да:

1. имат поне средно образование;

2. не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер;

3. не са лишени от право да:

а) заемат материалноотговорна длъжност;

б) упражняват определена професия или дейност в областта на финансите, застраховането или осигуряването.

4. са преминали успешно курс на обучение по допълнително пенсионно осигуряване, организиран от съответното пенсионноосигурително дружество.

(7) Лицата, които управляват и представляват осигурителните посредници - юридически лица, трябва да отговарят на изискванията на ал. 6, т.1 – 3.

(8) При осъществяване на дейността си осигурителният посредник – физическо лице и лицето, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, трябва:

1. да се легитимира с документа по ал. 12 и да предостави на съответното лице данни за контакт;

2. да спазва принципа за свобода на избор на фонд;

3. да оказва съдействие на лицето, подаващо заявление за допълнително пенсионно осигуряване или заявление за промяна на участие и за прехвърляне средства от един в друг съответен фонд за допълнително пенсионно осигуряване и да следи да не се допусне увреждане на интересите му;

4. да разяснява на лицата добросъвестно и с дължимата грижа правата и задълженията им по осигурителните договори, да им предоставя вярна и точна информация за съответното пенсионноосигурително дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и да не дава обещания или да прави предположения относно бъдещата доходност от инвестиране на средствата на съответния фонд;

5. да опазва личните данни на осигурените лица, като не използва получената информация за цели, които не са свързани с упражняване на правата и изпълнение на задълженията по договора за осигурително посредничество;

6. да опазва търговската тайна и търговския престиж на пенсионноосигурителното дружество, с което е сключило договор за посредническа дейност и да не предоставя неверни, непълни или подвеждащи сведения за други пенсионноосигурителни дружества.

(9) Пенсионноосигурителното дружество са длъжно да осигури обучение на лицата, с които ще сключи договор за дейност по осигурително посредничество, както и на лицата, които осигурителните посредници – юридически лица възнамеряват да упълномощат за осъществяване на дейността по осигурително посредничество.

(10) След приключване на обучението на лицата по ал. 9 пенсионноосигурителното дружество провежда изпит за проверка на знанията им и способността им за самостоятелна работа.

(11) Пенсионноосигурителното дружество уведомява комисията за сключването на всеки договор с осигурителен посредник, както и за упълномощаването на физическо лице от осигурителен посредник - юридическо лице. Заместник-председателят на комисията вписва осигурителните посредници и упълномощените лица в регистъра на осигурителните посредници в срок пет работни дни от получаване на уведомлението.

(12) След включване в регистъра на осигурителните посредници пенсионноосигурителното дружество снабдява всеки осигурителен посредник, съответно лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, с документ, който ги легитимира при упражняване на дейността им. Образецът на документа се утвърждава от заместник-председателя на комисията.

(13) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да упражнява контрол за съответствието на осигурителните посредници и упълномощените от тях лица с изискванията на този кодекс, да извършва редовни проверки за законосъобразното упражняване на дейността им в рамките на сключения с тях договор, съответно на упълномощаването им, както и да създаде необходимата организация за предварително и последващо обучение и инструктаж.

(14) Заместник-председателят на комисията заличава от регистъра на осигурителните посредници осигурителния посредник или упълномощеното лице:

1. когато са представени неверни данни или документи с невярно съдържание, които са послужили като основание за вписване;

2. когато осигурителният посредник или упълномощеното лице престане да отговаря на изискванията на ал. 6 или 7;

3. когато осигурителният посредник или упълномощеното лице извърши нарушение на ал.2 или ал.8, т. 2 и т. 4-6 или други груби или системни нарушения на този кодекс или на актовете по прилагането му, установени с влязло в сила наказателно постановление;

4. когато осигурителният посредник или упълномощеното лице е осъден за умишлено престъпление от общ характер;

5. при смърт на съответното физическо лице или прекратяване на осигурителния посредник-юридическо лице;

6. при прекратяване на договора с пенсионноосигурителното дружество;

7. при оттегляне на упълномощаването на физическо лице от осигурителен посредник – юридическо лице.

(15) Пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник-председателя на комисията за обстоятелствата по ал. 14, т. 1, 2 и 4 – 7 в 5-дневен срок от узнаването им.”

§ 7. Член 123е се изменя така:

„Вътрешен контрол и регулиране на дейността

Чл. 123е. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да изгради системи за вътрешен контрол, които да гарантират, че поставените цели при осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване ще бъдат постигнати в съответствие с:

1. нормативната уредба и интересите на осигурените лица;
2. вътрешните документи, приети от дружеството;
3. сключените договори;
4. принципите за икономичност, ефикасност и ефективност на дейностите.

(2) Вътрешният контрол е цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на пенсионноосигурителното дружество, който се осъществява съобразно възприетата организационна структура от управителните и контролни органи, от ръководителите на всички управленски нива, както и от всички други лица, които работят по договор с пенсионноосигурителното дружество.

(3) Дружеството създава механизми и приема правила, процедури и политики за регулиране на осъществяваната от него дейност по допълнително пенсионно осигуряване.

(4) Комисията определя с наредба:

1. изискванията към организацията на дейността на пенсионноосигурителното дружество, включително специализираните служби и звена, които задължително трябва да формира, в т.ч. служба за вътрешен одит, инвестиционно звено, звено за управление на риска и други;

2. изискванията към състава и функциите на службите и звената по т.1;

3. видовете вътрешни документи по ал.3, които пенсионноосигурителното дружество трябва задължително да приеме, вкл. инвестиционна политика за всеки управляван фонд за допълнително пенсионно осигуряване, правила за управление на риска, правила за установяване и предотвратяване на конфликти на интереси, правила за личните сделки и други;

4. минималното съдържание на вътрешните документи по т. 3.”

§ 8. В чл. 123з се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно:

1. да запознава осигурените лица и осигурителите с правилника на фонда за допълнително пенсионно осигуряване;

2. преди сключване на осигурителен договор да предоставя на всяко лице актуална писмена информация относно основните характеристики на фонда;

3. да изпраща безплатно на осигурените лица до 31 май всяка година извлечение от техните индивидуални партии за предходната календарна година по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, като при договореност с осигуреното лице, извлечението може да се изпрати по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис, подписано с квалифициран електронен подпис от дружеството;

4. извън случая по т. 3, да осигури възможност на всяко осигурено във фонда лице при поискване да получава информация за своята индивидуална партида;

5. да предоставя при поискване от осигурено лице информация за прогнозното ниво на пенсионните плащания съгласно правилника и актюерските разчети на фонда.”

2. Създава се ал. 4:

„(4) Информацията по ал.1, т.2, т.4 и т.5 се изготвя съгласно образци, утвърдени с наредба на комисията.”.

§ 9. В чл. 123и се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Всички рекламни и информационни материали на пенсионноосигурителното дружество, съдържащи описание на характеристиките, продуктите, услугите или резултатите от неговата дейност, трябва да съдържат следната информация: „При управлението на активите на фонда за допълнително пенсионно осигуряване не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партии средства.”

2. Създава се ал. 4:

„(4) Комисията определя с наредба изискванията към съдържанието на рекламните и писмените информационни материали на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове, издавани и/или разпространявани от дружество, от други лица от негово име или с участие на негови представители, в това число и изисквания към съдържанието на електронната страница на пенсионноосигурителното дружество.”

§ 10. В чл. 124 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „сключване на” се добавя думата „първия”.

2. Създава се ал. 3:

„(3) При промяна на участието на осигуреното лице от един в друг съответен фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, правоотношението с дружеството, управляващо фонда, в който лицето преминава, възниква от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалната му партида, като правоотношението с дружеството, управляващо фонда, в който лицето е било осигурено, се прекратява от същата дата.”.

§ 11. В чл. 143, ал. 2 се правят следните изменения:

1. Точка 6 се изменя така:

„б. основните цели и ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда;”;

2. В т.13 думите „чл.123г, ал.2” се заменят с „чл.123г, ал.1”.

§ 12. В чл. 144, ал. 1 в края на изречение второ се поставя запетая и се добавят думите „съответно - от представянето на изисканите от него допълнителни сведения или документи.”.

§ 13. В чл. 145 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) Точка 9 се изменя така:

„9. инвестиционната политика на универсалния, съответно - на професионалния пенсионен фонд;”

б) Създава се т. 10:

„10. други документи, определени в наредба на комисията.”.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Заместник-председателят на комисията може да изисква коригиране или допълване на документите по ал.1 и представянето на други данни и допълнителна информация, като определя срок за предоставянето им.”

3. Създава се ал. 3:

„(3) При всяка промяна на документите по ал.1, за които не е предвиден специален ред за одобряване или представяне, дружеството уведомява заместник-председателя на комисията в 14-дневен срок от промяната.”.

§ 14. В чл. 171 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Осигуреното лице има право да промени участието си във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната му партида от един в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако е изтекла една година от:

1. датата на сключване на първия му осигурителен договор;
2. датата на служебното му разпределение;
3. датата по чл.124, ал.3.”

2. Алинея 2 се отменя.

§ 15. Член 175 се изменя така:

„Принципи на инвестиране

Чл. 175. (1) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация и в съответствие с приетата инвестиционна политика на фонда.

(2) При инвестирането на средствата на пенсионните фондове пенсионноосигурителното дружество е длъжно да:

1. действа лоялно и справедливо, с необходимите умения, грижа и внимание в най-добър интерес на всеки управляван фонд за допълнително пенсионно осигуряване, на стабилността на пазара по допълнително пенсионно осигуряване и на доверието към него;

2. избягва конфликт на интереси, а когато не може да бъде избегнат, да гарантира, че управляваните фондове за допълнително пенсионно осигуряване, са третирани справедливо.

(3) Пенсионноосигурителното дружество при изпълнение на задълженията по ал.1 и 2 предприема всички разумни действия да получи възможно най-добрия резултат за управлявания от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, като взема предвид цената, разходите, срокът, вероятността от изпълнение и сетълмент, обемът и видът на сделката или всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение.”

§ 16. Създава се чл. 175а:

„Инвестиционна политика

Чл. 175а. (1) Управителният орган на пенсионноосигурителното дружество приема инвестиционна политика за всеки управляван фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(2) Инвестиционната политика се преразглежда всяка година, както и след всяка съществена промяна в пазарните условия, и се представя на заместник-председателя на комисията в седемдневен срок от нейното изменение или допълнение.

(3) Пенсионноосигурителното дружество информира осигурените лица за направените изменения и допълнения в инвестиционната политика на фонда чрез съобщение в два централни всекидневника и я публикува на страницата си в Интернет в седемдневен срок от промяната.”

§ 17. Член 176 се изменя така:

„Инвестиране

Чл. 176. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да инвестира средствата на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване само в:

1. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от:

а) държава членка, задълженията по които съставляват държавен или държавногарантиран дълг, или от нейната централна банка;

б) Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка;

в) трета държава, задълженията по които съставляват държавен или държавногарантиран дълг, или от нейната централна банка;

г) международни финансови институции, посочени в наредба на комисията.

2. облигации, издадени от:

а) орган на местната власт на държава членка;

б) орган на местната власт на трета държава, като в този случай облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са търгувани на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в тази държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен.

3. корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на държава членка, с цел финансиране на дългосрочни и средносрочни инфраструктурни проекти, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им;

4. издадени от публични компании обезпечени корпоративни облигации, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им и за които е предвидено да бъдат съответно прилагани разпоредбите на Закона за публичното предлагане на ценни книжа относно довереника на облигационерите и обезпечаване на публична емисия облигации;

5. корпоративни облигации, приети за търговия на:

а) регулиран пазар в държава членка;

б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг.

6. влогове в банки с минимален кредитен рейтинг, получили разрешение да извършват банкова дейност съгласно законодателството на държава членка;

7. акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и в права или варианти по тях, търгувани на:

а) регулиран пазар в държава членка;

б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като акциите следва да са включени в индекси на тези пазари;

8. акции, предлагани при условията на първично публично предлагане по чл. 5, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;

9. акции на дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, както и в права по тях;

10. дялове на колективна инвестиционна схема или дялове или акции на друго предприятие за колективно инвестиране със седалище в държава членка или в трета държава-член на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, отговарящо на изискванията на чл. 38, ал. 1, т. 5 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;

11. дялове или акции, различни от тези по т. 10, на предприятие за колективно инвестиране, управлявано от лице, получило разрешение съгласно изискванията на директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на Регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010;

12. инвестиционни имоти в страната.

(2) Комисията определя с наредба:

1. държавите по ал. 1, т. 1, б. „в”, т.2, б. „б”, т. 5, б. „б” и т. 7, б. „б”;

2. международните финансови институции по ал. 1, т. 1, б. „г”;

3. агенциите за кредитен рейтинг, които присъждат кредитен рейтинг по ал. 1, т. 2, б. „б”, т. 5, б. „б” и т. 6 и минималните нива на кредитния рейтинг по ал. 1, т. 6;

4. пазарите по ал. 1, т. 2, б. „б”, т. 5, б. „б” и пазарите и индексите на тези пазари по ал. 1, т. 7, б. „б”.

§ 18. Член 177 се изменя така:

„Забрана за инвестиране и ограничения на сделките с активи на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 177. (1) Пенсионноосигурителното дружество не може да инвестира средствата на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във:

1. финансови инструменти, издадени от пенсионноосигурителното дружество, от свързани с него лица по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба или от други лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

2. финансови инструменти, издадени от банката попечител на фонда, от инвестиционен посредник по чл. 123в, ал.1 или от свързани с тях лица по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба;

3. дялове на колективна инвестиционна схема или дялове или акции на друго предприятие за колективно инвестиране по чл. 176, ал. 1, т. 10, управлявана/о от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество лице по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба;

4. дялове или акции на предприятие за колективно инвестиране по чл. 176, ал. 1, т. 11, управлявано от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество лице по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба;

5. финансови инструменти или инвестиционни имоти, които не са напълно изплатени.

(2) Активи на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат да бъдат придобивани от:

1. пенсионноосигурителното дружество, което го управлява, от свързани с него лица по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба или от други лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

2. друг управляван от пенсионноосигурителното дружество фонд за допълнително пенсионно осигуряване;

3. банката попечител на фонда или от свързани с нея лица по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба;

4. инвестиционен посредник по чл. 123в, ал. 1 или от свързани с него лица по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба;

5. колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране по чл. 176, ал. 1, т. 10, управлявана/о от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба;

6. предприятие за колективно инвестиране по чл. 176, ал. 1, т. 11, управлявано от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на §1, ал.2, т.3, б. „а” – „в” от допълнителната разпоредба.

(3) Забраната за придобиване по ал. 1 и 2 не се прилага в случаите на сключване на сделка на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен.

(4) Пенсионноосигурителното дружество не може да извършва къси продажби и маржин покупки на финансови инструменти за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(5) Пенсионноосигурителното дружество не може да придобива или да прехвърля на регулиран пазар на ценни книжа от името и за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 7, 9 - 11 чрез кръстосани сделки или чрез сделки, които съгласно правилата за търговия на съответния регулиран пазар на ценни книжа подлежат единствено на регистриране на този пазар. Забраната не се прилага за сделки с акции – предмет на търгово предложение.

(6) Не се допуска ползването на инвестиционните имоти, собственост на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за нуждите на управляващото го пенсионноосигурително дружество и/или на свързаните с него лица.

(7) До 20 число на всеки месец пенсионноосигурителното дружество представя на заместник-председателя на комисията месечна справка за свързаните с него лица. Справката съдържа данни за лицата и датата, от която е възникнала, съответно е прекратена свързаността, както и нейното основание по § 1, ал. 2, т. 3 от допълнителната разпоредба.”

§ 19. Член 177а се изменя така:

„Инвестиции в един емитент

Чл. 177а. (1) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат поотделно да придобиват повече от 7 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(2) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите с право на глас на един емитент.”

§ 20. Член 178 се изменя така:

„Ограничения при инвестирането

Чл. 178. (1) Общата стойност на инвестициите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във финансови инструменти, издадени от един емитент, с изключение на тези по чл. 176, ал. 1, т. 1, които имат инвестиционен кредитен рейтинг, не може да надвишава 5 на сто от активите на фонда. Когато емитентът е банка, в ограничението по предходното изречение се включват и влоговете на фонда в тази банка, стойността на форуърдните валутни договори, на договорите за лихвен суап и на сделките по чл. 179а, ал. 1 с нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във финансови инструменти, издадени от дружества в една група, не може да превишава 10 на сто от активите на фонда. В ограничението по предходното изречение се включват и влоговете на фонда в банки от групата, стойността на форуърдните валутни договори, на договорите за лихвен суап и на сделките по чл. 179а, ал. 1 с тези банки.

(3) Не повече от 20 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „а” и „в”, т. 2-5 които нямат присъден инвестиционен кредитен рейтинг от агенция, определена с наредбата по чл. 176, ал. 2.

(4) Не повече от 15 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 2, като не повече от 5 на сто от активите могат да бъдат в облигации, които не се търгуват на регулиран пазар.

(5) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 3.

(6) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 4.

(7) Не повече от 50 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 5.

(8) Не повече от 25 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във влогове, като инвестициите във влогове в една банка не могат да превишават 5 на сто от активите на фонда.

(9) Не повече от 25 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 7.

(10) Не повече от 3 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в акции по чл. 176, ал. 1, т. 8.

(11) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 9.

(12) Не повече от 20 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 10, като не повече от 5 на сто от активите на фонда могат да бъдат инвестирани в дялове или акции на колективни инвестиционни схеми или на други предприятия за колективно инвестиране, управлявани от едно и също лице.

(13) Не повече от 2 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 11.

(14) Не повече от 40 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 7 – 11.

(15) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в инвестиционни имоти по чл. 176, ал. 1, т. 12.

(16) Не повече от 30 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат деноминирани във валута, различна от лев и евро.

(17) Конкретните изисквания и ограничения към инвестициите на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване се определят в неговата инвестиционна политика.”

§ 21. Член 179а се изменя така:

„Обратни репо сделки

Чл. 179а. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва от името и за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване обратни репо сделки с допустими финансови инструменти за срок не по-дълъг от 3 месеца, общо в размер до 5 на сто от активите на фонда, определени към края на работния ден, предхождащ датата на сключване на последната обратна репо сделка.

(2) Сключването на сделки по ал. 1 не може да води до промяна в инвестиционните цели и ограничения, посочени в инвестиционната политика на съответния фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(3) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва сделки по ал. 1, само ако тази възможност е предвидена в инвестиционната политика на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и ако насрещните страни по тях са кредитни или финансови институции, които подлежат на надзор от страна на компетентен орган от държава членка или друга държава, страна по Споразумението за Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

(4) Други изисквания и ограничения към сделките по ал. 1, включително вида на допустимите финансови инструменти, които могат да бъдат обект на сделките, се определят с наредба на комисията.”

§ 22. В чл. 179б, ал. 2, т. 2 думите „търгувани на регулирани пазари на ценни книжа в Република България, в държави - членки или на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на комисията” се заличават.

§ 23. В чл. 180 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „ценни книжа” се заменят с „финансови инструменти”.

2. Алинея 2 се изменя:

„(2) С наредбата по чл. 123и, ал. 4 се определят изискванията относно:

1. съдържанието на информацията по ал. 1;

2. определянето и публичното оповестяване от пенсионноосигурителното дружество на постигнатата доходност и равнището на поетите рискове при управлението на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.”

§ 24. Член 180а се изменя така:

„Нарушаване на изискванията и ограниченията по обективни причини

Чл. 180а. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазване на изискванията на чл. 176, чл. 177, ал. 1 и чл. 179б и на инвестиционната политика на управлявания от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. В случай че придобити активи престанат по обективни причини да отговарят на посочените

изисквания, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията за това в тридневен срок от датата на промяната и да приведе активите на фонда в съответствие с тези изисквания в шест месечен срок от датата на промяната.

(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазването на ограниченията на чл. 177а, 178 и 179а, ал.1 и на предвидените ограничения в инвестиционната политика на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и да приведе активите на фонда в съответствие с тях в шест месечен срок от датата на превишение на съответното ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;
2. промяна в общата стойност на активите на фонда;
3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;
4. намаляване на капитала на даден емитент;
5. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от дружеството.

(3) В случаите по ал. 2, до привеждане на активите на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване в съответствие със законовите изисквания, пенсионноосигурителното дружество не може да придобива за сметка на фонда активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

(4) Когато в случай на преобразуване на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване бъдат нарушени ограниченията по чл. 177а, 178 и/или 179а от новообразувания или приемащия фонд, неговите активи следва да бъдат приведени в съответствие с тези ограничения в срок шест месеца от датата на вписване на вливането или сливането в регистъра на окръжния съд по седалището на фонда.

(5) При спазване на принципите по чл. 175, пенсионноосигурително дружество, което е получило разрешение да управлява фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, може да не прилага ограниченията по чл. 177а, 178 и/или 179а в срок до шест месеца от получаване на разрешението.”

§ 25. Член 181 се изменя така:

„Оценка на активите

Чл. 181. (1) Управителният орган на пенсионноосигурителното дружество приема и прилага правила за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, чиито изменения и допълнения се представят на заместник-председателя на комисията в седемдневен срок от приемането им.

(2) Комисията определя с наредба:

1. минималното съдържание на правилата по ал. 1;
2. начинът и редът за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество;
3. задълженията на пенсионноосигурителното дружество във връзка с оценката на активите и пасивите на управляваните фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на собствените му активи и пасиви;
4. начинът и редът за определяне на нетната стойност на активите на фонда;
5. начинът и редът за изчисляване и обявяване на стойността на един дял на фонда;
6. изискванията към воденето на индивидуалните партиди.”

§ 26. Член 185 се изменя така:

„Изисквания към счетоводството на пенсионноосигурителното дружество и на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 185. (1) Пенсионноосигурителното дружество организира и осъществява счетоводството си и изготвя финансовите си отчети и финансовите отчети на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, годишния доклад за дейността си, както и годишен доклад за дейността на всеки фонд в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, приложимите счетоводни стандарти, разпоредбите на този кодекс и актовете по прилагането му.

(2) Пенсионноосигурителното дружество изготвя отделни отчети за надзорни цели на дружеството и на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(3) Заместник-председателят на комисията определя изискванията към вида, формата, съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете на представяне на отчетите за надзорни цели.”

§ 27. Член 186 се изменя така:

„Счетоводство на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 186. Пенсионноосигурителното дружество води самостоятелно счетоводство на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и съставя отделни отчети за него.”

§ 28. Член 186а се заличава.

§ 29. Член 187 се изменя така:

„Месечни отчети

Чл. 187. Дружеството е длъжно да представя на заместник-председателя на комисията месечните финансови отчети и отчетите за надзорни цели на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване в срок до 20 дни след края на всеки месец.”

§ 30. Чл. 188 се изменя така:

„Одиторски заверки

Чл. 188. (1) Годишните финансови отчети на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване се проверяват и заверяват от двама регистрирани одитори или от специализирано одиторско предприятие, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и са определени от общото събрание на акционерите на дружеството.

(2) Едно и също лице не може да бъде одитор по смисъла на Закона за независимия финансов одит на едно и също пенсионноосигурително дружество или на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване за период, по-дълъг от 5 последователни години.

(3) Одиторите, съответно специализираното одиторско предприятие, извършват проверка и:

1. изразяват одиторско мнение относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовия резултат на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

2. изготвят доклад за потвърждение, че годишните отчети за надзорни цели са съставени на базата на одитираните годишни финансови отчети на дружеството и на управляваните фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти;

3. изразяват одиторско мнение относно надеждността на системите за вътрешен контрол и съответствието на изготвените от пенсионноосигурителното дружество отчети с изискванията на този кодекс и на актовете по прилагането му.

(4) Одитираните годишни финансови отчети и докладите за дейността на пенсионноосигурителното дружество и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приемат от общото събрание на акционерите на дружеството.”

§ 31. Член 189 се изменя така:

„Задължения на одиторите

Чл. 189. (1) Одиторите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване информират незабавно заместник-председателя на комисията в писмена форма за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на одита и които:

1. представляват нарушение на този кодекс и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

2. засягат или могат да нарушат нормалното функциониране на пенсионноосигурителното дружество и/или управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която пенсионноосигурителното дружество и/или управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване няма да са в състояние да изпълняват своите задължения;

4. причиняват или могат да причинят значителни вреди на пенсионноосигурителното дружество и/или на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

5. водят до отказ на одиторите да заверят отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;

6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които пенсионноосигурителното дружество представя в комисията.

(2) Одиторите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване са длъжни при писмено искане от заместник-председателя на комисията да му представят съответната документация относно обстоятелствата по ал. 1, както и друга информация и документи, придобити в хода на одита.

(3) Одиторите не носят отговорност за нарушаване на съответните законови или договорни условия за запазване на конфиденциалност в случаите, когато по реда на този закон добросъвестно са предоставили информация на заместник-председателя на комисията.”

§ 32. Член 190 се изменя така:

„Задължение за представяне и оповестяване на одитираните годишни финансови отчети и доклади

Чл. 190. (1) Пенсионноосигурителното дружество представя на заместник-председателя на комисията в срок до три месеца след края на финансовата година приетите и одитирани годишни финансови отчети, придружени с одиторските доклади, отчетите за надзорни цели и годишните доклади за дейността на дружеството и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(2) Пенсионноосигурителното дружество публикува едновременно на електронната си страница в Интернет в срок до 31 март на годината, следваща отчетната година:

1. приетите от общото събрание на акционерите одитирани годишни финансови отчети на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, придружени с одиторските доклади;

2. годишните доклади за дейността на дружеството и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. информация за предложението на управителния орган на дружеството за разпределение на печалбата или за покриване на загуба от предходната година и решението на общото събрание на акционерите на дружеството за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загуба.”

§ 33. В чл. 192 се създава ал. 5:

„(5) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на резерва по ал. 2 само в:

1. ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1;

2. влогове по чл. 176, ал. 1, т. 6, при условие че са платими при поискване или при които съществува правото да бъдат изтеглени по всяко време, и са с дата до падежа не повече от 12 месеца.”

§ 34. В чл. 193 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „тримесечие” се заменя с „шестмесечие”, а думата „24-месечен” се заменя с „60-месечен”.

2. В ал. 4 думата „тримесечие” се заменя с „шестмесечие”.

3. Алинея 5 се заличава.

4. В ал. 7 думите „активите на фонда” се заменят със „стойността на нетните активи на фонда”.

5. Алинеи 8, 9, 10, 11 и 12 се изменят така:

„(8) Пенсионноосигурителното дружество задължително създава със собствени средства резерв в дружеството за всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Резервът се преизчислява към края на всеки месец, като размерът му не може да е по-малък от 1 на сто и по-голям от 3 на сто от стойността на нетните активи на съответния фонд, намалени със средствата на резерва по ал. 7.

(9) Когато постигнатата доходност от фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване е по-ниска от минималната, пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, е длъжно в 20-дневен срок от обявяването ѝ да покрие разликата до минималната.

(10) Когато постигнатата доходност на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване е под минималната, разликата до минималната доходност се покрива в следната последователност:

1. със средства от резерва във фонда чрез намаляване на броя на дяловете от резерва и увеличаване на стойността на един дял на фонда;

2. чрез прехвърляне на средства от резерва по ал. 8 по сметка на фонда, в случай че средствата от резерва във фонда не са достатъчни;

3. със собствени средства на пенсионноосигурителното дружество, в случай че средствата по т. 1 и 2 не са достатъчни.

(11) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на резерва по ал. 7 при спазване разпоредбите на чл. 175 – 180а.

(12) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на резерва по ал. 8 само в:

1. ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, 2 и 5 ;

2. влогове по чл. 176, ал. 1, т. 6, при условие че са платими при поискване или при които съществува правото да бъдат изтеглени по всяко време, и с дата до падежа не повече от 12 месеца.”

6. Създават се ал. 13 - 21:

„(13) Не се признават като активи за покриване на резерва по ал. 8 инвестиции във финансови инструменти, издадени от лица, с които пенсионноосигурителното дружество е в една група.

(14) Не повече от 30 на сто от средствата за покриване на резерва по ал. 8 могат да бъдат в една категория активи или в активи, търгувани на един и същ пазар, с изключение на активите по чл. 176, ал. 1, т. 1, които имат инвестиционен кредитен рейтинг.

(15) Не повече от 10 на сто от средствата за покриване на резерва по ал. 8 могат да бъдат в облигации, издадени от един емитент, с изключение на активите по чл. 176, ал.1, т. 1, които имат инвестиционен кредитен рейтинг, и не повече от 20 на сто – в облигации, издадени от дружества в една група.

(16) В случай, че по обективни причини бъдат нарушени изискванията и ограниченията на ал. 12-15, се прилагат съответно разпоредбите на чл. 180а.

(17) Активите за покриване на резерва по ал. 8 не могат да се залагат и да се обременяват с други тежести.

(18) Отчисленията за създаване на резерва по ал. 8 се признават за разход на пенсионноосигурителното дружество и не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(19) Ако средствата на резерва по ал. 8 надхвърлят 3 на сто от стойността на нетните активи на съответния фонд, намалени със средствата на резерва по ал. 7, размерът на превишението се признава за приход на пенсионноосигурителното дружество и се включва във финансовия резултат, който се облага с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(20) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да управлява рисковете, свързани с инвестициите на резерва по ал. 8, в съответствие с политиката за управление на рисковете.

(21) Начинът и редът за определяне на минималната доходност, за покриване на разликата до минималната доходност и за създаване, поддържане и използване на резервите по ал. 7 и 8 се уреждат с наредба на комисията.”

§ 35. Член 201 се изменя така:

„Задължителни такси

Чл. 201. (1) За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване и за управление на пенсионните фондове се въвеждат такси и удържки в полза на пенсионноосигурителните дружества, както следва:

1. удържка от всяка осигурителна вноска в размер до:

- а) 5,0 на сто - до 2017 г.;
- б) 4,5 на сто - за 2017 г.;
- в) 4,0 на сто - за 2018 г.;
- г) 3,5 на сто - за 2019 г.;
- д) 3,0 на сто – от 2020 г.

2. инвестиционна такса за управление на активите на пенсионния фонд, изчислена върху стойността на нетните активи на фонда, както следва:

- а) за 2012 г. – до 0,9 на сто годишно;
- б) за 2013 г. – до 0,8 на сто годишно;
- в) за 2014 г. – до 0,7 на сто годишно;
- г) за 2015 г. – до 0,65 на сто годишно;
- д) от 2016 г. – до 0,6 на сто годишно.

(2) Таксата по ал. 1, т. 2 се определя и отчислява по ред и начин, определени с наредба на комисията.”

§ 36. Член 202 се изменя така:

„Допълнителна такса

Чл. 202. Пенсионноосигурителното дружество може да събира допълнителна такса в размер до 20 лв. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл.343е, ал.1. Таксата се заплаща от осигуреното лице.”

§ 37. В чл. 203 се правят следните изменения и допълнения:

- 1. Досегашният текст става ал. 1.
- 2. Създава се ал. 2:

„(2) Всички разходи за управление на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, което ги управлява, с изключение на разходите за придобиване и продажба на активи и за годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор на фонда.”

§ 38. В чл. 211 се правят следните изменения и допълнения:

- 1. Досегашният текст става ал. 1.
- 2. Създава се ал. 2:

„(2) В случаите по чл.247, ал.1 и ал.2 осигурителният договор или допълнителното споразумение между осигуреното лице и съответното пенсионноосигурително дружество влиза в сила от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалната партида.”

§ 39. В чл. 218 се правят следните изменения и допълнения:

- 1. В ал. 2 се създават т. 10 и 11:

„10. инвестиционната политика на фонда;

11. други документи, определени в наредба на комисията.”

- 2. Алинея 3 се изменя:

„(3) Заместник-председателят на комисията може да изисква коригиране или допълване на документите по ал. 2 и представянето на други данни и допълнителна информация, като определя срок за представянето им.”

- 3. Създава се ал. 4:

„(4) При всяка промяна на документите по ал.2, за които не е предвиден специален ред за одобряване или представяне, дружеството уведомява заместник-председателя на комисията в 14-дневен срок от промяната.”

§ 40. В чл. 228, ал. 2 се правят следните изменения:

1. Точка 9 се изменя така:

„9. основните цели и ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда;”

2. Точка 10 се заличава.

§ 41. В чл. 229, ал. 1 в края на изречение второ се поставя запетая и се добавят думите „съответно - от представяне на изисканите от него допълнителни сведения или документи”.

§ 42. Член 249 се изменя така:

„Ред за инвестиране

Чл. 249. (1) За активите и инвестициите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се прилагат разпоредбите на глава четиринадесета, с изключение на чл. 178 и 180а.

(2) За активите и инвестициите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се прилагат разпоредбите на глава четиринадесета, с изключение на чл. 175а, 178 и 180а.”

§ 43. Член 251 се изменя така:

„Инвестиционни ограничения

Чл. 251. (1) Не повече от 5 на сто от активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти, издадени от един емитент, с изключение на тези по чл. 176, ал. 1, т. 1, които имат инвестиционен кредитен рейтинг. Когато емитентът е банка, в ограничението по предходното изречение се включват и влоговете на фонда в тази банка, форуърдните валутни договори, договорите за лихвен суап и репо сделките с нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване във финансови инструменти, издадени от дружества в една група, не може да превишава 20 на сто от активите на фонда. В ограничението по предходното изречение се включват и влоговете на фонда в банки от групата, форуърдните валутни договори, договорите за лихвен суап и репо сделките с тези банки.

(3) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 4.

(4) Не повече от 5 на сто от активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във влогове в една банка.

(5) Не повече от 20 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 9.

(6) Не повече от 10 на сто от активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в дялове или акции на колективни инвестиционни схеми или на други предприятия за колективно инвестиране, управлявани от едно и също лице.

(7) Не повече от 10 на сто от активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 8.

(8) Не повече от 5 на сто от активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 11.

(9) Не повече от 10 на сто от активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в инвестиционни имоти по чл. 176, ал. 1, т. 12, като инвестицията в един имот не може да надвишава 5 на сто от активите на фондовете.

(10) Не повече от 30 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да бъдат деноминирани във валута, различна от лев и евро.

(11) Не повече от 5 на сто от средствата, натрупани по дадена професионална схема, могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, емитирани от предприятието осигурител.

(12) Не повече от 10 на сто от средствата, натрупани по дадена професионална схема, могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, издадени от предприятието осигурител, създало схемата, и свързаните с него лица.

(13) Чуждестранна институция може да инвестира средствата, свързани с дейност по чл. 229г, при спазване на следните ограничения:

1. не повече от 30 на сто от средствата могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, които не са приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа;

2. не повече от 5 на сто от средствата могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, издадени от един емитент;

3. не повече от 10 на сто от средствата могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, издадени от един емитент и свързаните с него лица;

4. не повече от 30 на сто от средствата могат да бъдат деноминирани във валута, различна от лев и евро.

(14) Конкретните изисквания и ограничения към инвестициите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се определят в инвестиционната политика на съответния фонд.”

§ 44. Член 251а се изменя така:

„Нарушаване на изискванията и ограниченията

Чл. 251а. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазване на изискванията на чл. 176, чл. 177, на чл. 179б и на инвестиционната политика на управлявания от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми. В случай че по обективни причини придобити активи престанат да отговарят на посочените изисквания, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията за това в тридневен срок от датата на промяната и да приведе активите на фонда в съответствие с тези изисквания в шестмесечен срок от промяната.

(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазването на ограниченията на чл. 177а, чл. 179а, ал. 1 и чл. 251 и на предвидените ограничения в инвестиционната политика на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и да приведе активите на фонда в съответствие с тях, в обоснован от дружеството срок в рамките на шест месеца от датата на превишаване на съответното инвестиционно ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;

2. промяна в общата стойност на активите на фонда;

3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;

4. намаляване на капитала на даден емитент;

5. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от пенсионноосигурителното дружество.

(3) В случаите по ал. 2, до привеждане на активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в съответствие със законовите изисквания, пенсионноосигурителното дружество не може да придобива за сметка на съответния фонд активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

(4) Когато в случай на преобразуване на фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, бъдат нарушени ограниченията по чл. 177а, 179а и 251 от новообразувания или приемащия фонд, неговите активи следва да бъдат приведени в съответствие с тези ограничения в срок шест месеца от датата на вписване на вливането или сливането в съответния регистър.

(5) При спазване на принципите по чл. 175, пенсионноосигурително дружество, което е получило разрешения да управлява фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, може да не прилага ограниченията по чл. 177а, 179а и 251 в срок до шест месеца от тяхното получаване.”

§ 45. В заглавието на чл. 252 думата „фонд” се заменя с „фондове”.

§ 46. В чл. 256 точка 3 се изменя така:

„3. инвестиционна такса в размер до 10 на сто от годишния доход от инвестиране на средствата на фонда. Редът и начинът за изчисляване и превеждане на таксата се определят с наредба на комисията.”

§ 47. В чл. 257 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) Точка 1 се заличава.

б) Точка 3 се заличава.

в) Точка 4 се изменя така:

„4. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1.”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Таксата по ал. 1, т. 2 не се заплаща от наследниците на починало осигурено лице или пенсионер.”

§ 48. В чл. 259 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Всички разходи за управление на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, което ги управлява, с изключение на разходите за придобиване и продажба на активи и за годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор на фонда.”

§ 49. В чл. 344, ал.1 в края на т. 2 се добавят думите „и в другите вътрешни документи, приети от дружеството за допълнително социално осигуряване съгласно изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му”.

§ 50. В чл. 345, ал. 1 се изменя така:

„(1) Принудителните административни мерки по чл. 344, ал. 1 се прилагат с писмено мотивирано решение на заместник-председателя на комисията, което се съобщава на заинтересованото лице в седемдневен срок от постановяването му.”

§ 51. Член 346 се изменя така:

„Обжалване

Чл. 346. (1) Решението по чл. 345, ал. 1 може да се обжалва по административен ред пред комисията и по съдебен ред пред Върховния административен съд. Обжалването по съдебен ред не спира изпълнението му.

(2) Решението по чл. 345, ал. 2 подлежи на обжалване пред Върховния административен съд. Обжалването не спира изпълнението.”

§ 52. Създава се чл. 346б:

„Субсидиарно прилагане

Чл.346б. Доколкото в тази глава не са предвидени особени правила, прилагат се съответните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс.”

§ 53. Член 351 се изменя така:

„Отговорност за нарушения на нормативната уредба

Чл. 351. (1) Който извърши или допусне извършване на нарушение на:

1. член 122г, чл. 123г, чл. 123з, чл. 135, чл. 139, чл. 142, чл. 144, ал. 2, чл. 153, чл. 154, чл. 165, чл. 167, чл. 168, чл. 171, чл. 172, чл. 173, чл. 210, ал. 2, чл. 216, чл. 223, чл. 224, чл. 229, ал. 2, чл. 229а, чл. 229б, чл. 229в, чл. 230, чл. 231, чл. 232, чл. 233, чл. 234, чл. 235, чл. 236, чл. 237, чл. 238, чл. 239, чл. 240, чл. 241, чл. 247, чл. 248, чл. 248а, чл. 248б, чл. 317, чл. 326, ал. 2, чл. 330, чл. 331, ал. 5 и чл. 332 се наказва с глоба в размер от 500 до 2 500 лева;

2. член 122а, ал. 4, чл. 122и, чл. 122к, чл. 123, чл. 123в, чл. 123е, чл. 123ж, чл. 123и, чл. 129, чл. 131, чл. 143, чл. 154а, чл. 169, чл. 169а, чл. 170, чл. 175, чл. 175а, чл. 176, чл. 177, чл. 177а, чл. 178, чл. 179, чл. 179а, чл. 179б, чл. 180, чл. 180а, чл. 181, чл. 185, чл. 186, чл. 187, чл. 188, чл. 190, чл. 192, чл. 193, чл. 201, чл. 212, чл. 213, чл. 213а, чл. 213б, чл. 226, чл. 228, чл. 229г, ал. 1, чл. 243, чл. 244, чл. 245, чл. 246, чл. 249, чл. 251, чл. 251а, чл. 251б, чл. 251в, чл. 252, чл. 256, чл. 257, чл. 258, чл. 259, чл. 277, чл. 279, чл. 319, чл. 320, чл. 325, ал. 2, чл. 336, чл. 340, чл.342, чл. 347, ал. 3 и чл. 348, се наказва с глоба в размер от 1 000 до 5 000 лева;

3. член 121, чл. 121а, чл. 121б, чл. 121в, чл. 121г, чл. 121д, чл. 121ж, ал. 1–4, чл. 122, чл. 122ж, чл. 123а, чл. 123б, чл. 123д, чл. 126, чл. 191, чл. 203, чл. 209, чл. 215, чл. 261 и чл. 322, ал. 7, се наказва с глоба в размер от 2 000 до 10 000 лева;

4. във всички останали случаи на нарушения на част втора или втора «А» на този кодекс, както и при нарушения на нормативните актове по прилагането му, наказанието е глоба в размер от 500 до 2 500 лв.

(2) В случай на повторно нарушение по ал. 1 виновното лице се наказва с глоба в размер, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 – от 1 000 до 5 000 лева;
2. за нарушения по ал. 1, т. 2 – от 2 000 до 10 000 лева;
3. за нарушения по ал. 1, т. 3 – от 4 000 до 20 000 лева;

4. за нарушения по ал. 1, т. 4 – от 1 000 до 5 000 лева.

(3) За нарушения по ал. 1 на юридическите лица се налага имуществена санкция в размери, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 – от 5 000 до 25 000 лева, а при повторно нарушение - от 10 000 до 50 000 лева;

2. за нарушения по ал. 1, т. 2 – от 10 000 до 50 000 лева, а при повторно нарушение - от 20 000 до 100 000 лева;

3. за нарушения по ал. 1, т. 3 – от 15 000 до 75 000 лева, а при повторно нарушение - от 30 000 до 150 000 лева;

4. за нарушения по ал. 1, т. 4 – от 5 000 до 25 000 лева, а при повторно нарушение - от 10 000 до 50 000 лв.

(4) Член на управителен или контролен орган или прокурист на пенсионноосигурително дружество, който предостави или допусне да бъде предоставена невярна информация във връзка с осъществяването на осигурителния надзор, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 50 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(5) За нарушението по ал. 4 на пенсионноосигурителното дружество се налага имуществена санкция в размер от 20 000 лв. до 100 000 лв.

(6) Доходите, придобити от неправомерно извършваната дейност, се отнемат в полза на държавата в степента, в която не могат да бъдат възстановени на увредените лица.”

§ 54. Създава се чл. 353а:

„Отговорност за дейност като осигурителен посредник при несъответствие с изискванията

Чл.353а. Който извършва дейност като осигурителен посредник, без да е вписан по реда на този кодекс в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 12 от Закона за Комисията за финансов надзор или без да отговаря на изискванията на чл. 123г, ал. 6 или 7, както и който допуска извършването на такава дейност, се наказва с:

1. глоба от 300 до 1000 лв. - за физическо лице;

2. имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв. - за юридическо лице.”

§ 55. В § 1, ал. 2 от Допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 буква „д” се изменя така:

„д) лицата, едното от които притежава пряко и/или чрез контролирано лице/лица 20 или повече от 20 на сто от капитала или от броя на гласовете в общото събрание на друго юридическо лице.”

2. Точка 4 се изменя така:

„4. „Контрол" е налице, когато определено физическо или юридическо лице (контролиращият):

а) може да упражнява пряко и/или чрез контролирано лице/лица повече от половината от гласовете в общото събрание на юридическо лице, или

б) може да определя повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на юридическо лице и същевременно е акционер или съдружник в това лице, или

в) има право да упражнява решаващо влияние върху юридическо лице по силата на сключен с това лице договор или на неговия учредителен акт или устав, ако това е допустимо съгласно законодателството, приложимо към това юридическо лице, или

г) е акционер или съдружник в дружество, и:

аа) повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на това юридическо лице, които са изпълнявали съответните функции през предходната и текущата финансова година и до момента на изготвяне на консолидираните финансови отчети, са определени единствено в резултат на упражняването на неговото право на глас, или

бб) което самостоятелно контролира по силата на договор с други акционери или съдружници в това юридическо лице повече от половината от гласовете в общото събрание на това юридическо лице, или

д) по силата на закон, устройствен акт или споразумение управлява, представлява и/или определя инвестиционната политика на друго лице, или

е) може по друг начин по преценка на компетентните органи да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на юридическо лице.

В случаите по букви "а", "б" и "г" към гласовете на контролиращия се прибавят и гласовете на юридическите лица, върху които той упражнява контрол, както и гласовете на лицата, които действат от свое име, но за негова сметка или за сметка на контролирано от него юридическо лице.

В случаите по букви "а", "б" и "г" гласовете на контролиращия се намаляват с гласовете по акциите, държани за сметка на лице, което не е нито контролиращият, нито контролирано от него юридическо лице, както и с гласовете по акциите, които са предмет на залог, ако правата по тях се упражняват по нареждане и в интерес на залогодателя.

В случаите по букви "а" и "г" гласовете на контролиращия се намаляват с гласовете по акциите, притежавани от самото контролирано от него лице чрез лице, което то контролира, или чрез лице, което действа от свое име, но за сметка на контролиращия и на контролираното от него лице.”

3. Създават се т. 4а, 4б и 4в:

„4а. "Предприятие майка" е юридическо лице, което упражнява контрол спрямо едно или повече дружества (дъщерни дружества).

4б. "Дъщерно дружество" е юридическо лице, контролирано от друго юридическо лице (предприятие майка). Юридическите лица, които са дъщерни на дъщерното дружество, също се смятат за дъщерни дружества на предприятието майка.

4в. "Група" е група от дружества, която се състои от:

а) предприятие майка и неговите дъщерни дружества; в групата се включват и дружествата, в които предприятието майка или дъщерните му дружества имат участия, или

б) дружества, които се управляват общо по силата на договор или учредителните им актове или устави, или

в) дружества, в които повече от половината от членовете на управителните или контролните им органи са едни и същи лица през съответната финансова година и до датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет.»

"Участие" по смисъла на буква «а» е налице, когато едно лице притежава пряко или непряко 20 или повече от 20 на сто от капитала или от гласовете в общото събрание на дружество, както и когато едно лице притежава права в капитала на друго дружество, които чрез създаване на трайна връзка с това дружество са предназначени да допринесат за дейността на дружеството.”

4. Точка 16 се заличава.

5. Точка 18 се заличава.

6. Точка 22 се изменя така:

„22. "Инвестиционен имот" е инвестиционен имот по смисъла на Международен счетоводен стандарт 40.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 56. Този закон влиза в сила 12 месеца след обнародването му, с изключение на § 2, 5, 6, 10, 12, 14, 35, 36, 37, 38, 41, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52 и 54.

§ 57. Комисията за финансов надзор приема наредбите по прилагане на Кодекса за социално осигуряване, произтичащи от този закон, в срока по § 56.

§ 58. Пенсионноосигурителните дружества са длъжни в 6-месечен срок от влизане в сила на този закон да приведат дейността си в съответствие с разпоредбите му и с приетите наредби по § 57 и да представят в Комисията за финансов надзор документи, удостоверяващи съответствието.